
Saksnr: 2021/18430-2
Saksbehandlar: Ingvar Skeie

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Fylkesutvalet		21.09.2021
Fylkestinget		29.09.2021

Finansrapport 2. tertial 2021

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek finansrapporten for 2. tertial 2021 til orientering.

Samandrag

Fylkeskommunen si lånegjeld er 14 589,3 mill. kr. 51,8 % av gjelda har rente som er bunden i meir enn eitt år. Fylkeskommunen er lite utsett for renteendringar på kort sikt. Gjennomsnittleg rentenivå for låneporteføljen er 1,36 %.

Fylkeskommunen har god likviditet, med likvide midlar på 4,8 mrd. kr.

Rune Haugsdal
fylkeskommunedirektør

Ingrid Kristine Holm Svendsen
avdelingsdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

1 Rapport BCM pr. august
2021

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Fylkeskommunedirektøren rapporterer til fylkestinget om finansforvaltninga etter kvart tertial. Etter utgangen av året vert det lagt fram ein rapport som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

Vedtakskompetanse

Fylkestinget, jfr. Kommuneleva § 14-13 og Finansreglement for Vestland fylkeskommune.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Finansforvaltninga er viktig for fylkeskommunen sin økonomi. I denne saka vert det orientert om utviklinga så langt i 2021.

Klima: Ikkje relevant

Folkehelse: Ikkje relevant

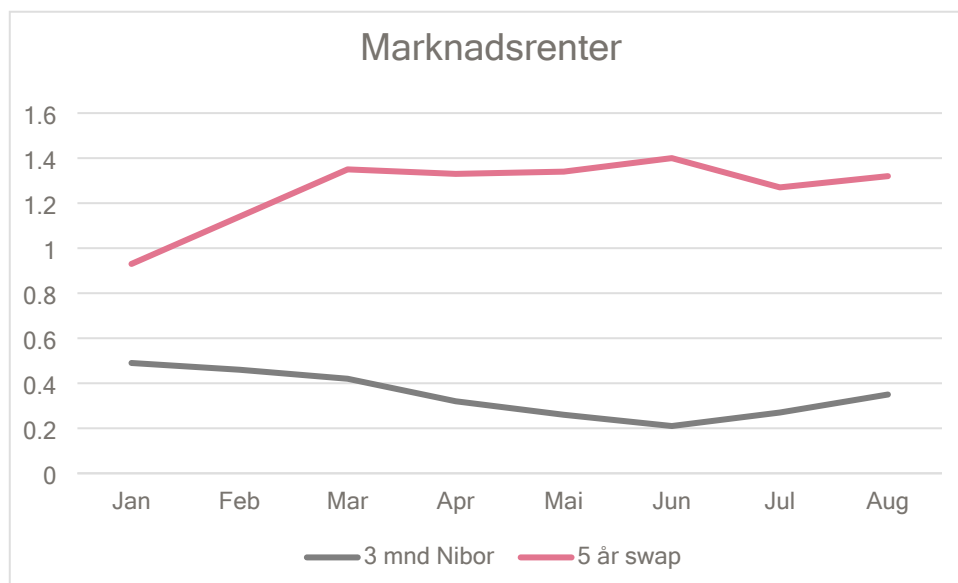
Regional planstrategi: Ikkje relevant

Utvikling i rentesatsar

Styringsrenta i Norges Bank har lege på 0 % fram til no i 2021. Det er venta at renta vil bli sett opp til 0,25 % i september.

Pengemarknadsrenta (3 mnd. Nibor) viste fallande tendens i 1. halvår. Botnen vart nådd i juni med 0,19 %. Det har vore svært god tilgang på lån, og kommunar har kunna ta opp sertifikatlån til rentesatsar under 3 mnd. Nibor. Lågaste renta Vestland fylkeskommune har oppnådd var 0,133 %.

Diagrammet nedanfor viser også utviklinga i lange renter (5-års rentebytteavtale). Denne renta viste stigning fram til mars, men har sidan ikkje endra seg mykje.

Gjennomsnittrenta for fylkeskommunen sin låneportefølje var 1,54 % ved inngangen til 2021. Etter 1. tertial var gjennomsnittrenta 1,47 % og etter 2. tertial er gjennomsnittrenta komen ned i 1,36 %. Med det er truleg botnen nådd.

Utviklinga i lånegjeld

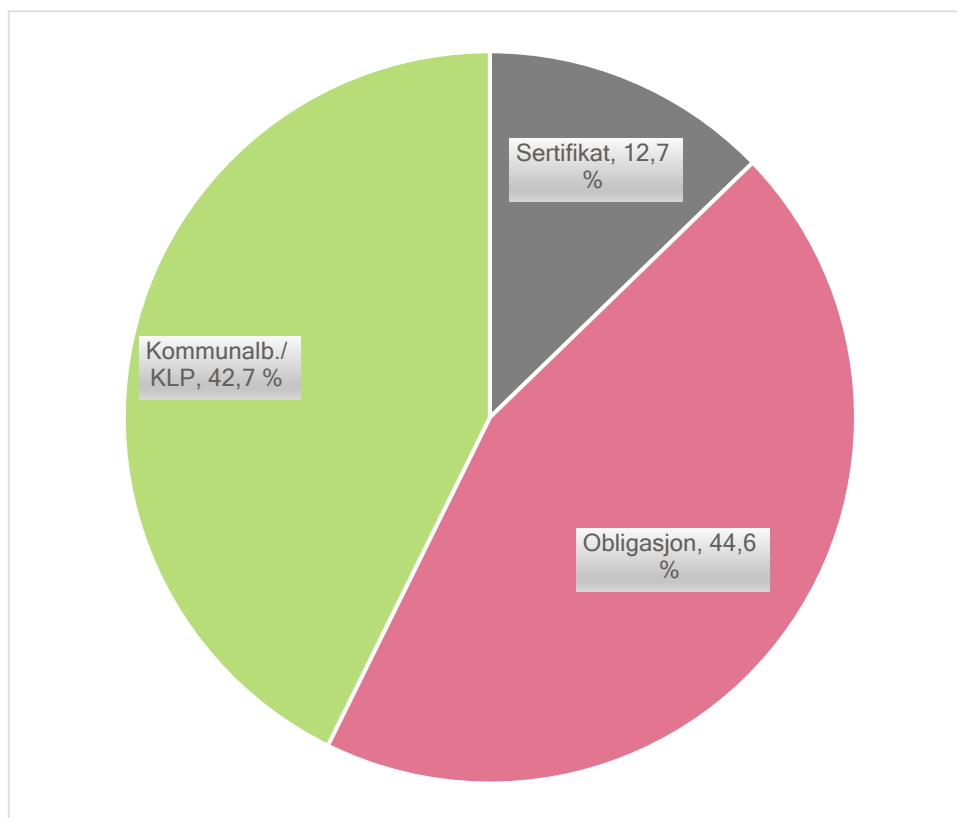
Følgjande oversyn viser korleis gjelda har utvikla seg i 2021:

(Beløp i tabellane oppgitt i mill. kr)

Lånesaldo 01.01	14 298,4
Nye låneopptak	775,0
Avdrag	-484,1
Saldo 31.08	14 589,3

Låneporteføljen fordeler seg slik på ulike typar lån:

	Tal lån	Beløp	Andel
Sertifikatlån	5	1 860,0	12,7 %
Obligasjonslån	15	6 500,0	44,6 %
Kommunalbanken/KLP	19	6 229,3	42,7 %
Totalt	39	14 589,3	100,0 %

Sertifikatlån og obligasjonslån er lån direkte i marknaden, der bankane opptre som mellommenn. Sertifikatlån har løpetid på inntil 1 år, medan obligasjonslån har løpetid på over 1 år.

Gjeldsgrad

Ved utgangen av 2020 hadde Vestland fylkeskommune ein netto gjeldsgrad på 92,8 % av inntektene. Det er ikkje venta at prosentsatsen vil endre seg mykje i 2021. Det kan sjå ut til at skatteinntgangen vert betre enn budsjettert i 2021. Dermed kan det hende at inntektene vil auke meir enn gjelda, og at netto gjeldsgrad kan gå litt ned i 2021.

Forvaltning av gjeldsporteføljen

I finansreglementet er det sagt at ”halvparten av lånegjelda bør som hovudregel ha fast rente. Andelen fast rente kan likevel variere mellom 40 % og 60 % ut frå om ein finn vilkåra for binding gunstige eller ikkje.”

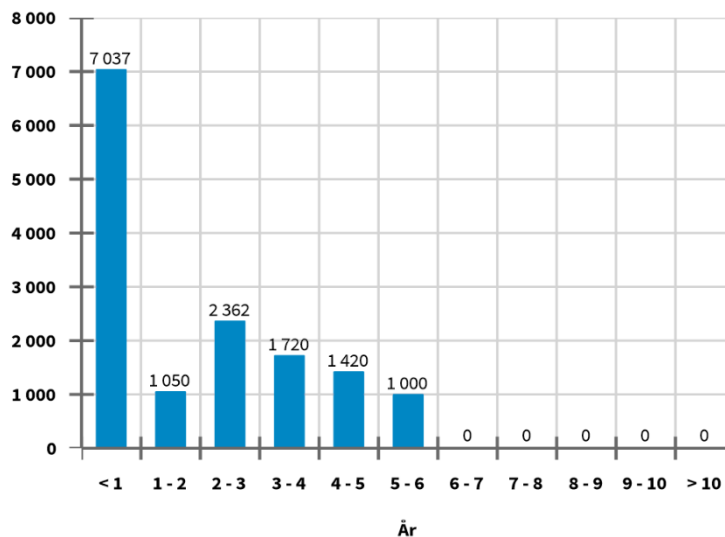
Tabellen nedanfor gjev oversyn over fordelinga mellom fast og flytande rente. Ein har sett grensa ved 1 år, slik at berre lån som har meir enn 1 år igjen av bindingstida vert definerte som fastrentelån. Av tabellen går det fram at 51,8 % av gjelda har fast rente.

	Lånesaldo	Andel
Lån med fast rente	7 552,5	51,8 %
Lån med flytande rente	7 036,8	48,2 %
Totale lån	14 589,3	100,0 %

Renteregulering

Gjennomsnittleg bindingstid på renta skal i følgje reglementet vere minimum 1 år og maksimum 4 år. Ved utgangen av august var gjennomsnittleg rentebindingstid 1,8 år.

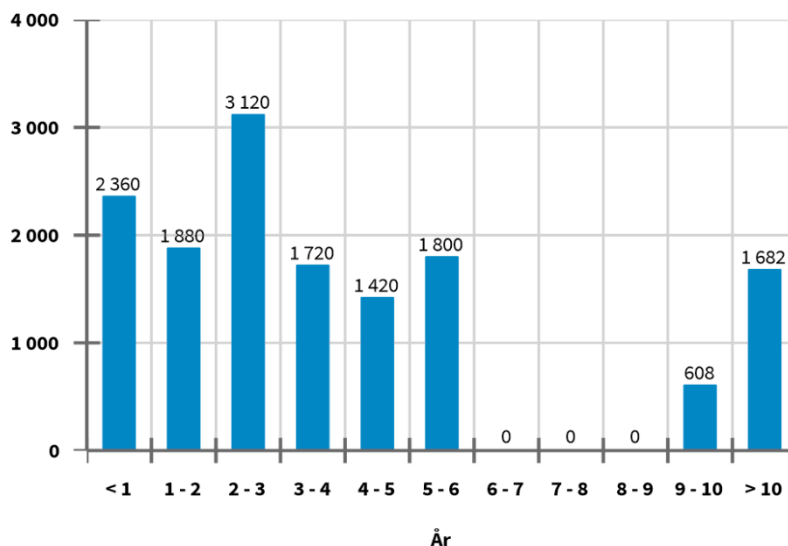
Grafen nedanfor viser kor stor del av låneporteføljen som har renteregulering kvart år. 48,2 % av porteføljen vil få regulert renta i løpet av første året. I løpet av dei 3 næraste åra vil 71,6 % av dagens låneportefølje få fastsett ny rente.

Løpetid

For å redusere refinansieringsrisikoen, skal låneporteføljen vere diversifisert med omsyn til løpetid. Einskildlån skal aldri utgjere meir enn 10 % av den samla gjeldsporteføljen.

Grafen nedanfor gjev oversyn over kor stor del av låneporteføljen som har forfall kvart år.

Vestland fylkeskommune hadde pr. 31. august 5 sertifikatlån.

Obligasjonslåna har løpetider på 2-10 år. Dei fleste kommunalbanklåna har løpetider på 10-30 år. Eit måltal på løpetid er gjennomsnittleg kapitalbinding, som no er 4,3 år. Det vil seie at det i gjennomsnitt tek 4,3 år før låna i porteføljen må refinansierast.

I tabellen nedanfor er ein spesifikasjon av alle lån som har forfall dei neste 12 månadene:

Dato	Lånetype	Beløp	Kommentar
20.09.2021	Sertifikat 18.06.2021 - 20.09.2021	375	
03.11.2021	Sertifikat 03.08.2021 - 03.11.2021	345	Rulleringsavtale
05.11.2021	Sertifikat 05.05.2021 - 05.11.2021	440	
20.01.2022	Sertifikat 30.08.2021 - 20.01.2022	400	
11.02.2022	Obligasjonslån 2015/2022	500	
28.02.2022	Sertifikat 27.08.2021 - 28.02.2022	300	
Total		2 360	

Utanom sertifikatlåna, er det berre 1 langsiktig lån som forfell det komande året.

Likvidar

Ein kan gje følgjande oversyn over likvide midlar ved utgangen av august:

	mill. kr
Ordinære bankinnskot	2 676
Bankinnskot bundne midlar	678
Plasseringskonto	1 263
Obligasjonsfond	215
Sum innskot og plasseringar	4 832

Ved utgangen av 2. tertial hadde fylkeskommunen 4,8 mrd. kr i likvide midlar. Ein kan dermed konstatere at likviditeten er svært god.

Avkastninga på bankinnskot på konsernkontoen i Danske Bank er knytt til pengemarknadsrenta (3 mnd. Nibor). I gjennomsnitt har annualisert avkastning på konsernkontoen vore 0,91 % så langt i år.

I tillegg har fylkeskommunen midlar på ein plasseringskonto i SpareBank 1 SMN. Renta her har vore marginalt høgare, og har nådd opp i 1,00 %. Men denne banken har varsla at marginen vert sett ned frå 1. september. Dermed har ein ikkje lenger noko vinst på å flytte pengar frå Danske Bank til SpareBank 1 SMN.

I tillegg til bankinnskot har fylkeskommunen 215 mill. kr plassert i to obligasjonsfond. I 2021 har avkastninga på desse plasseringane vore betre enn på bankinnskot. Annualisert avkastning har vore 2,3 % og 2,6 %.

I den tida Vestland fylkeskommune har eksistert, har ein heile tida hatt god likviditet. I tida som kjem tek fylkeskommunedirektøren sikte på å plassere litt meir av likviditeten i pengemarknadsfond eller obligasjonsfond. Finansreglementet avgrensar slike plasseringar til fond med låg risiko. Ein må likevel vere budd på at avkastninga kan svinge noko meir enn renta på bankinnskot. Men på lang sikt er det venta noko høgare avkastning.

Det er mange årsaker bak den gode likviditeten. Ein faktor som spelar inn er at framdrifta på fleire investeringsprosjekt ligg etter det som var føresett i budsjettet. Ved førre årsskifte stod det 544 mill. kr i ubrukte lånemidlar. Fylkeskommunedirektøren vil i 2021 ta opp mindre lån enn budsjettet, slik at låneopptak kjem meir i takt med faktisk forbruk.

Renterisiko

Eit viktig spørsmål er korleis fylkeskommunen sine netto renteutgifter vil endre seg ved endringar i rentenivået. Nedanfor er vist korleis ein renteauke på 1 prosentpoeng vil slå ut både på kort og litt lengre sikt.

Med dei låna ein hadde pr. 31. august, vil ein renteauke på 1% medføre auke i renteutgifter på 59,5 mill. kr dei første 12 månadene. Renter av bankinnskot, utlån og rentekompensasjon vil auke med om lag same summen. Ein ser at første året vil endringar i rentenivået ikkje gje nemnande utslag på netto renteutgifter.

Om ein ser fram til 2024, vil mange av låna med fast rente ha fått fastsett ny rentesats. Utslaga vil då bli større. I tabellen er det vist ein auke i netto renteutgifter på om lag 45 mill. kr. Dette er rekna ut med dei låna ein har pr. dags dato. I følgje økonomiplanen skal gjelda innan den tid auke med fleire mrd. kr. Utslaget vil bli større når ein tek med nye lån.

Verknad av renteauke 1 prosentpoeng i mill. kr	2020-21	2024
Renteutgifter	59,5	107,7
Renteinntekter og rentekompensasjon	-58,1	-62,3
Netto	1,4	45,4

Budsjettavvik

Renteutgiftene syner godt samsvar med budsjettet. God likviditet gjer at renteinntektene ser ut til å bli litt høgare enn budsjettet. Det største avviket vil ein få på rentekompensasjon. I statsbudsjettet var rentesatsen sett til 0 %, og det vart følgjeleg ikkje budsjettet med noko inntekt på denne ordninga. I revidert nasjonalbudsjett vart det lagt inn rentekompensasjon etter ein sats på 0,5 %. Dette er rekna å gje Vestland fylkeskommune meirinntekter på vel 11 mill. kr. Samla innsparing på rentekapitlet vil truleg bli i storleiksorden 15 mill. kr.

Konklusjon

Det er ikkje avdekka avvik frå finansreglementet i 2. tertial 2021.

Som vedlegg til saka følgjer ein rapport frå Bergen Capital Management. Her kan ein finne meir detaljerte opplysningar om låneporteføljen, m.a. oversyn over nye låneopptak og refinansieringar i 2. tertial..